

העותרים:

1. אביטל ארבל (ת.ז. -----)
2. זיו גוטספלד (ת.ז. -----)
3. אורנה ועדיה (ת.ז. -----)
4. גור אריה שדה (ת.ז. -----)
5. ג'ורג'ו סופינו (ת.ז. -----)
6. האגודה לזכויות האזרח בישראל (ע"ר 580011567)
כולם באמצעות ב"כ עוה"ד טל חסין ואח'
האגודה לזכויות האזרח בישראל
מרחוב נחלת בינימין 75, תל אביב 6515417
טל': 03-5608185; פקס: 03-5608165;

-נגד-

המשיבים:

1. ועד מקומי גן יאשיה
2. המועצה האזורית עמק חפר
ע"י ב"כ עוה"ד שלמה ולדמן ו/או אריאל שיין ואח'
רח' מצדה 7 (מגדלי בסר 4, קומה 19) | בני-ברק 5126112
טל': 03-7734500; פקס: 03-7734515;
3. אגודה שיתופית 570007674 גן יאשיה מושב עובדים של חיילים
משוחררים להתיישבות חקלאית שיתופית בע"מ
ע"י ב"כ עוה"ד ח. נועם ואח'
מרחוב ז'בוטינסקי 7 רמת גן 525007
טל': 03-7518402; פקס: 03-7517117

כתב תשובה מטעם המשיבים 1-2

בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד מיום 29.11.17, הועד המקומי גן יאשיה (להלן: "הועד המקומי" ו/או "המשיב 1") והמשיבה 2, המועצה האזורית עמק חפר (להלן: "המועצה" ו/או "המשיבה 2"), מתכבדים להגיש את כתב תשובתם לעתירה, כדלקמן:

א. פתח דבר

"מתני: ניפול הנמצא בתוך חמשים אמה הרי הוא של בעל השובך חוץ מחמשים אמה הרי הוא של מוצאו נמצא בין שני שובכות קרוב לזה שלו קרוב לזה שלו מחצה על מחצה שניהם יחלוקו. גמ': ... תנן ניפול הנמצא בתוך חמשים אמה הרי הוא של בעל השובך ... בעי ר' ירמיה רגלו אחת בתוך נ' אמה ורגלו אחת חוץ מחמשים אמה מהו ועל דא אפקוהו לרבנן ירמיה מבי מדרשא" [תלמוד בבלי, בבא בתרא כג' ע"ב]

רש"י: ועל דא אפקוהו - שהיה מטריח עליהם.

תרגום חופשי – ובשל השאלה הטרחנית שהעלה סילקוהו מבית המדרש.
רוצה לומר – אין מקום להעלאת שאלות טרחניות ותיאורטיות בבית המדרש

1. העתירה טומנת בחובה את טענת העותרים (והסעד העיקרי הנלווה לה), לפיה חופש הביטוי הינו עקרון בעל חשיבות רבה, דבר המוסכם על המשיבים 1-2. ברם, לגישת העותרים חופש הביטוי הינו עקרון מוחלט ואבסולוטי, הגובר בהכרח (שלא לומר דורס) על כל עקרון, ערך או שיקול אחר.
2. עמדה זו של העותרים אינה נכונה ואינה מקובלת וזאת לנוכח הנסיבות המיוחדות והשיקולים העניינים שעמדו בבסיס החלטת הועד המקומי! (כפי שאלו יפורטו בהמשך)
3. העתירה היא **קנטרנית, פרובוקטיבית, מיותרת** - שכל כולה ניסיון לסחוף את מושב גן יאשיה למערבולת לא לו.
4. כפי שיפורט להלן יובהר מדוע יש לדחות את העתירה על הסף ולכל הפחות לגופה.
5. העתירה שהוגשה בחודש 5/17, נגועה בעליל **בשיהוי** עצום ביחס להחלטה שהתקבלה בתאריך 21.1.16 בקשר עם פעילות פוליטית שכבר התקיימה בתאריך 13.1.16 בביתה הפרטי של העותרת 3. כאשר מאז ועד עתה לא הוגשה כל בקשה רשמית לקיום פעילות פוליטית במבנה מועדון החברים בגן יאשיה (להלן: "**מבנה המועדון**")- היינו עסקינן בעתירה **תיאורטית/אקדמאית** שעה שאין כל LIS העומד בפני בית המשפט הנכבד אלא דיון דוקני תיאורטי בלבד (המזכיר את שאלתו של ר' ירמיה שגרמה לחכמים לסלקו מבית המדרש).
6. זאת ועוד, חוסר התועלת בעתירה נלמד אף מכך שהתבקשו בה **סעדים שאינם ישימים**- ראשית, מן הטעם שסעד בדמות ביטול האצלת הסמכות לוועד המקומי לקבל החלטות בתחום התרבות בישוב הוא דרסטי, כוללני מדי ועלול ליצור מצב של היעדר גורם ישיר ופעיל בתחום חשוב זה. לא למותר לציין כי אף לו תבוטל האצלת הסמכות של הועד המקומי בענייני תרבות ותושב למועצה, הרי שעדיין לא יהיה ניתן לקיים את הפעילות הפוליטית במבנה המועדון לאור המניעות הקניינית הנובעת מכך שלמועצה אין כל זכות חוזית קניינית במבנה המועדון - שהוא מבנה שהמשיבה 3 (להלן: "**האגודה**") היא בעלת הזכויות בו.
- שנית, אף לו יורה בית המשפט הנכבד על ביטול החלטת הועד המקומי, הרי שעדיין לא יהיה ניתן לקיים את הפעילות לאור המניעות הקניינית הנובעת מכך שבעלת הזכויות במועדון, המשיבה 3, החליטה לאסור כל פעילות פוליטית במבנה. למעשה, תמוה מדוע האגודה לא צורפה מלכתחילה על ידי העותרים כמשיבה לעתירה.
7. ממושב קטן ו"נחבא אל הכלים" מוצא עצמו מושב גן יאשיה מזה שנתיים ימים בחזית מאבק שנכפה עליו הקשור בין השאר לגופי קיצון פוליטיים, המאיימת לסדוק את הישוב אשר המארג הקהילתי שלו אינו תפור עדיין באופן הדוק (ובין היתר בגלל פעולות מיותרות ופרובוקטיביות כאלו ואחרות של מי מהעותרים עליהם יפורט בהמשך).

8. בפרק הזמן שקדם לקבלת ההחלטה על ידי הועד המקומי, המושב רעש וגעש, "אווירת מלחמה" הורגשה באוויר ואף נעשו מעשי אלימות מילוליים ופיזיים מצד קיצונים משני צדדי המתרס (היינו אלו התומכים במפגש עם ארגון שוברים שתיקה- ואלו המתנגדים לו).
9. במצב דברים זה, נראה כנכון כי הלכידות החברתית ושלום הציבור הינם בעלי חשיבות עליונה (ובודאי בעת הזו). חופש הביטוי הינו עקרון וזכות חשובים ביותר, אולם לנוכח הנסיבות האמורות ובעת הזו, חופש הביטוי של ארגון שוברים שתיקה או של גורמים פוליטיים אחרים שיגרמו לקרעים ולמדון בישוב, אינו אמור ואינו יכול להיות ערך עליון מוחלט וטוטאלי הגובר על ההכרח והצורך בלכידות חברתית ובשלום הציבור. זאת, בפרט כאר הוצעו מספר חלופות סבירות ומידתיות לעותרים.
10. ניתן לדמות את מהלכי העותרים, כי אלו מעדיפים, באופן מקומם ומצער, להביא לטביעת הספינה ובלבד שתשמר להם הזכות שלא לסתום את החור המאיים להטביע את הספינה אשר נפער דווקא מתחת למקום מושבם בסיפון...
11. אין בנסיבות דנן די כי לגרום הלכה למעשה לכל מבני הציבור בארץ- הן ברשויות העירוניות והן ברשויות הכפריות להיות סלון ביתם של כל דכפין, ללא מתן זכות ו/או שיקול דעת לרשות הציבורית הרלוונטית לבחון את העניין ולשקול גם שיקולים שעשויים לצמצם בנסיבות רלבנטיות את היקף ומרחב חופש הביטוי.
12. קבלת העתירה עלולה ללמד כי חלה חובה על רשות להתיר שימוש במבני ציבור לכל מאן דבעי, ובכל זמן – לשם ההקצנה של ההמחשה ניתן לדמות פנייה של גורמי ימין קיצוני לקיים מפגש במתנ"ס בסכנין...
- זאת במיוחד לנוכח כך שהן בעתירה והן בנסיבות שונות העותרים הדגישו כי עמדתם ורצונם הוא כי למעשה "המפתח" של המבנה הציבורי יהיה בידם והם יכתיבו לגוף הציבורי את רצונם ללא כל סייג.
13. סופו של דבר, הנסיבות דנן פיקנטריות ואולי ניתן להתחיל בהן שיעור במשפט חוקתי לסטודנטים שנה א' בלימודי משפטים (ואולי אף לתלמידי תיכון), אך הן לא ראויות לידון בפני בית משפט נכבד זה.
14. בית המשפט הנכבד יתבקש לדחות את העתירה על הסף ולכל הפחות לגופה תוך חיוב העותרים בהוצאות.

ב. הפרק העובדתי

15. עסקינן במושב גן יאשיה (להלן: "המושב") השוכן בצידו המזרחי של עמק חפר ומערבית לכביש ארצי מס' 6.

16. המושב הוקם בשנת 1949 על ידי יוצאי פלמ"ח ועל ידי עולים חדשים ממספר ארצות (רומניה, מרוקו ועוד) שהתאגדו כ"אגודה שיתופית מס' 570007674 גן יאשיה מושב עובדים של חיילים משוחררים להתיישבות חקלאית שיתופית בע"מ" (להלן: "האגודה").

17. החיים במושב הינם חיים כפריים-קהילתיים בעלי צביון וייחוד, ערכי היסוד שבבסיס המושב הינם בין היתר - עבודה עצמית, קרקע לאומית, קנייה ומכירה במשותף, עזרה הדדית.

18. בניגוד לחיים העירוניים (לשם ההמחשה את כל תושבי המושב ניתן לאכלס בשלושה מגדלי מגורים בשכונת נוה גן בפתח תקווה) שהינם בד"כ גם מנוכרים במקצת, הרי שבמושב מתקיימת קהילה תוססת (לטוב וגם לפעמים פחות לטוב), כאשר החיים הקהילתיים השיתופיות יוצרים מארג חיים יחודי.

19. בין האגודה ובין מדינת ישראל נחתמו הסכמי משבצת לקבלת זכויות במקרקעי המושב-ההסכמים אלו מתחדשים מאז ועד עתה.

20. בישוב יש 86 משקים (נחלות) וכ-150 בתי מגורים בהרחבה והמושב מונה כ-270 משפחות (כ-אלף תושבים).
21. במהלך השנים המושב איבד שלושה בנים במלחמות ישראל. המשפחות השכולות תושבות המושב מקבלות חשיבות רבה. לא בכדי **במרכז** במושב נבנתה רחבת הנצחה גדולה, וכמו כן מתקיים מרוץ הנצחה שנתי "למען הנופלים".
22. במהלך השנים הקימה מימנה ובנתה האגודה מספר מבנים וביניהם את מועדון החברים בו שוכנת גם מזכירות הועד המקומי.
- מועדון החברים הוא נכס המצוי בזכויות קנייניות של האגודה, ואשר הועד המקומי עושה בו שימוש מכוח הסכם שימוש משנת 2011.
- הסכם השימוש במועדון החברים בין האגודה ובין המשיב 1 צורף כנספח 2 לכתב התשובה מטעם המשיבה 3.
23. התייחסות של תושבי המושב למבנה המועדון החברים משולה או דומה לסלון ביתם על כל כללי ה"נימוס" וההתחשבות" העולים מכך. כך יובהר כי לא יעלה על הדעת שתושב אחד יעשה במבנה המועדון ככל העולה על רוחו אלא בהתחשב בשאר דיירי הבית (=הקהילה).
24. במשך השנים חוו תושבי המושב מריבות/חיכוכים/שסעים/קרעים כאלו ואחרים סביב נושאים רבים.
- השסעים הנ"ל נובעים, בין היתר, מהסיבות הבאות:
- 24.1. הקרע שבין חברי האגודה (=86 בעלי המשקים) ובין תושבי ההרחבה סביב סוגיית מימון היטלי פיתוח ותקורות ענף המים.
- 24.2. נושא הביטחון האישי והטיפול בפריצות היומיומיות בישוב.
- 24.3. נושאי דת.
25. יובהר כי חלק מהשסעים הנ"ל הינם מנת חלקם של כמעט כל מושב בארץ (כגון זכויות חברי אגודה מול זכויות תושבי בתי ההרחבה). אולם, דווקא במושב גן יאשיה הגיעו מריבות אלו לידי רתיחה, בין היתר נוכח קיומן של קבוצות מצומצמות ופרובוקטיביות שפעילותן נגסה ופרמה את פסיפס החיים העדין. לצורך הדוגמא אפשר לציין פולמוס מיותר ואמוציונאלי סביב התעקשות חלק מהעותרים (שכיהנו בועדת התרבות בשעתו) לקיים את ארוע נטיעות חג ט"ו בשבט דווקא בשבת.
26. שסעים אלו היו גם במוקד הבחירות לועד המקומי של הישוב בשנת 2013, בסופם זכתה הרשימה בראשות הגב' ערבה נבו. מצע הבחירות של הרשימה הזוכה היה סביב נושא הלכידות החברתית והקהילתית במושב.

27. לאחר הבחירות החל הוועד המקומי הנבחר בתהליך אסטרטגי שנקרא "צעד קדימה". מטרת התהליך הייתה איסוף צרכי הקהילה ומיקוד עבודת הוועד הנבחר לחמש השנים הבאות. במסגרת זו נערכו ערבים חברתיים, פניות וראיונות בהן השתתפו למעלה מ-150 תושבים והתברר באופן חותך כי הנושא החשוב ביותר לתושבי המושב היא לכידות הקהילה.

28. לאור זאת, פועל הוועד הנבחר לכל אורך שנות כהונתו (כ- 4 שנים עד עתה) ליישום רצון הקהילה.

הוועד המקומי השקיע ומשקיע בנושא זה זמן רב ותשומות, ובין היתר על ידי:

28.1. עיבוי הועדות הקיימות לטובת ייצוג כלל רבדי האוכלוסייה, ובניית חזון ותכנית פעולה לכל ועדה התומכים במטרת על זו.

28.2. פעילות חברתית ענפה חוצת גיל.

28.3. השמשת מבנה ישן לטובת פעילות חברתית לתושבי המושב הנפתח פעמים בשבוע ונערכים בו מפגשים חברתיים באווירה "קלילה".

28.4. בית חם לוותיקי המושב במועדון החברים שבו נערכים פעילויות חברתיות שבועיות ובין היתר הרצאות ושיעורי יוגה.

28.5. שינוי תוכן החגים כך שיהלום ויתן ביטוי וייצוג לכלל האוכלוסייה.

28.6. ארגון פעילויות רבות לנוער (טיולים, התנדבויות ופעילות בין הנוער לוותיקים).

28.7. חזות היישוב- הוספת מתקנים בגן השעשועים, שיפוץ מגרשי הכדורגל והכדורסל, סגירת מתחם גן השעשועים לכניסת כלי רכב כך שיווצר מקום נעים ובטוח להתכנס בו בשעות הפנאי.

ועוד...

29. במצב דברים זה הוועד המקומי עשה ועושה ככל שניתן להימנע מקבלת החלטות מתריסות.

30. לתוך המצב העדין והשברירי במושב (אשר אמנם השתפר בשנים האחרונות לאור הפעילות שפורטה לעיל) הוטלה "פצצה" כאשר בחודש **ינואר 2016**, פנה העותר 2, מר זיו גוטספלד (שנכון להיום כבר לא גר במושב ומשום מה לא הודיע על פרישתו מהעתיירה) למזכירות הוועד המקומי לקיים מפגש במועדון החברים במושב עם ארגון "שוברים שתיקה".

31. בתאריך 8.1.16 השיבה מזכירת הוועד בחיוב לעותר 2 ושלחה לתושבי המושב בדוא"ל הזמנה לפעילות הארגון במבנה המועדון לתאריך 13.1.16 – כשנדמה היה שזימון זה יצא מטעם הוועד.

- תשובתה החיובית של מזכירת הועד נעשתה בשוגג ובחוסר סמכות, כי תשובה זו כלל לא יצאה מטעם ואו על דעת הועד אשר כלל לא היה ער לפנייה וממילא לא קיים דיון בעניין.
32. בתוך **רגעים מספר** החלה סערה רבתי במושב סביב אותה הודעה דוא"ל והישוב רעש וגעש כנגד האישור כביכול של הפעילות של ארגון שוברים שתיקה על ידי הועד.
33. באותו היום שלח הועד הודעת הבהרה בדוא"ל כי מדובר בזימון של תושב פרטי ולא של הועד. על אף הודעה זו הסערה לא שככה- להיפך, היא התגברה מאחר והפעילות עתידה הייתה להתקיים במועדון החברים שנתפס כמבנה בו שותפים כל חברי הקהילה, מתוך הבנה שהאחד מכבד את חברו.
34. ההתנגדות לפעילות צברה תאוצה כאשר התאגדה לה קבוצת תושבים שהחליטה להתנגד באופן פעיל ביותר כנגד המפגש המתוכנן של הארגון.
35. במקביל לשליחת הודעת הבהרה, פנתה יו"ר הועד לעותר 2 והודיעה לו טלפונית כי פעילות הארגון במועדון טעונה את הסכמת הועד – ויש לדחותה עד לאחר קיומו של דיון בעניין בישיבת הועד הקרובה שנקבעה ליום 21.16.
36. באותם ימים הייתה אווירת "נפיצות" ואלימות במושב – גורמי הועד קיבלו אימים הן אימים טלפוניים והן פרונטאליים - ובכלל זה אף כנגד העותרת 1 שהייתה אז חברת ועד וכנגד העותר 2 שאף קיבל איום מרומז כנגד ילדיו.
- כמו כן נוקבו צמיגי רכבם של יו"ר הועד ושל מוביל ההתנגדות במושב למפגש המתוכנן עם נציגי הארגון.
- כמו כן הסערה גרמה לפגיעה רבתי ברגשות המשפחות השכולות במושב אשר פנו אף הן בעניין זה לוועד המקומי.
37. ממושב שקט ה"נחבא אל הכלים" הפך המושב לפתע לזירת ההתגוששות על רקע של פעילות ארגוני קיצון, כאשר נדרש ניצוץ קטן להבעיר את אש האלימות והמושב "זכה" לכותרות בתקשורת הארצית.
38. במהלך התקופה הואשמה יו"ר הועד, שהיא נכדה לניצולי שואה, על ידי תושבת המושב ב"פאשיזם" וב- "נאציזם"...
- כאן המקום לציין כי אחרי שיחת הבהרה עם אותה תושבת- התושבת חזרה בה.
39. בתאריך 9.1.16 שלח העותר 2 מכתב לחברי הועד והמושב, לאור הסערה שהתעוררה (אלו המילים בהן השתמש העותר 2) בו טרח להסביר מדוע הוא מבקש לקיים את המפגש עם נציגי ארגון שוברים שתיקה דווקא במועדון החברים (ר' נספח 1 לכתב העתירה).

40. בתאריך 13.1.16, ומשהעותרים בחרו שלא להמתין להחלטת ועד המושב בעניין, התקיימה הפגישה עם נציגי הארגון בביתה הפרטי של העותרת 3.
41. בתאריך 21.1.16 ולאחר שהפגישה כבר התקיימה כאמור, דן ועד המושב בנושא השימוש במועדון החברים עבור פעילות פוליטית עתידית.
- במהלך הפגישה הועלו טענות מכאן ומכאן כאשר הובע חשש כי לנוכח הנסיבות המיוחדות הקהילה במושב אינה בשלה כעת לדבר זה, בפרט לאור הסערה שהתעוררה, ובסוף הישיבה הוחלט ברוב דעות לאסור על קיום כל פעילות הקשורה במפלגות או ארגונים פוליטיים פוליטית מכל סוג שהוא במרחב הציבורי במושב.
- פרוטוקול והחלטת המשיב 1 צורפו כנספח 2 לכתב העתירה).
42. בעקבות החלטת הועד המקומי הנ"ל, התקיימה חלופת מכתבים כזו או אחרת בין העותרים ובין המשיבים 1-2 שתחילתה בתאריך 8.2.16 וסופה בחודש פברואר 2017 (ר' נספחים 13-3 לעתירה).
43. החלטת ועמדת הועד המקומי הייתה ברורה וחד-משמעית, ואף אושררה **בחודש יולי 2016** – דבר שהוביל להתפטרות העותרת 1 מחברותה בועד המקומי (ר' נספח 7 לכתב העתירה).
44. אף על פי כן, לפתע וללא כל קשר להתפתחות כלשהי, **בחודש מאי 2017**, ולמעלה משנה מיום קבלת החלטת הועד המקומי מחודש יולי 2016 (!?), עתרו העותרים לבית משפט נכבד זה לאחר שרתמו לעניין זה את העותרת 6.
- במסגרת העתירה ביקשו העותרים כי בית המשפט הנכבד יבטל את החלטת הועד המקומי ו/או יבטל את אצילת הסמכויות שהעניקה המועצה לועד המקומי.
45. עוד ציינו העותרים במסגרת העתירה כי ארגון שוברים שתיקה הוא ארגון הנתפס כארגון שנוי במחלוקת אשר לא זוכה לקבל במה ציבורית בשל לחץ תושבים ופוליטיקאים או מחשש למתיחות. כך נאסרה פעילות של הארגון בפרדס חנה, כפר הס, קריית אונו וקיבוץ שפיים (ר' סעיף 4 לעתירה).
46. למיטב הידיעה ועפ"י פרסומים, בחודש מרץ 2017 ביקש ארגון שוברים שתיקה לקיים פעילות פוליטית בבית מפעל פיס בקריית אונו המוחזק ע"י עיריית קריית אונו. פעילות זאת התבטלה בעיקר לאור עמדת מפעל הפיס- כמי שמימן את הקמת המבנה אשר קבע כי על פי כללי ונוהלי מפעל הפיס לא ניתן לקיים במקום כזה פעילות פוליטית- ולמיטב הידיעה, ארגון שוברים שתיקה הפנים עמדה זו שמקורה במישור חוץ-מינהלי ולא הגיש עתירה מינהלית/ הליך משפטי כנגד עיריית קריית אונו ו/או מפעל הפיס.
- כתבה מיום 26.3.17 בעניין ביטול הארוע של שוברים שתיקה בקריית אונו צורפה כנספח 7 לבקשת המשיבים 1-2 למחיקת העתירה על הסף.

47. בתאריך 5.6.2017, כחודש לאחר הגשת העתירה, ולאור סערת הרוחות שהתעוררה מחדש במושב, החליט ועד הנהלת האגודה לאסור על הועד המקומי כל שימוש במועדון החברים שאינו שימוש חברתי בלבד - מתוך מטרה להפחית את גובה הלהבות ולהרגיע את הרוחות (ר' סעיף 13 לכתב התשובה של המשיבה 3 לכתב העתירה).

החלטה זו, הלכה למעשה, שללה מהועד המקומי (אשר כל זכותו במועדון החברים נובעת מהרשאה חוזית של האגודה) כל שיקול דעת ביחס למתן הרשאה לקיום ו/או אישור כל פעילות פוליטית מכל סוג שהיא במועדון החברים.

■ החלטת האגודה צורפה כנספח 3 לכתב התשובה מטעם המשיבה 3.

48. לאחר קבלת החלטת האגודה, התנהלה חלופת מכתבים ודוא"לים בין ב"כ המשיבים ובין ב"כ העותרים כאשר ב"כ המשיבים ביקש מב"כ העותרים את מחיקת העתירה לנוכח שינוי הנסיבות (אשר שמטה את הבסיס העובדתי והמשפטי מתחת לטענות העותרים והפכה את העתירה לתיאורטית עוד יותר משהייתה מקודם...). ואילו ב"כ העותרים דחתה את בקשה זו במענה לקוני ומבלי לפרט ו/או להתמודד עם הטענה.

על מנת שלא להלאות את בית משפט נכבד זה, חלופת המכתבים ופירוט נרחב של תחלופת הדוא"ל מופיעה בסעיפים 20-26 לבקשת המשיבים 1-2 למחיקת העתירה על הסף.

49. במצב דברים זה, ולאחר שניסיונות המשיבים למצות את ההליכים מחוץ לכתלי בית המשפט הנכבד לא צלחו, הגישו המשיבים בקשה למחיקת העתירה על הסף בה נטענו, בין היתר, ארבע טענות מקדמיות:

49.1. יש למחוק את העתירה על הסף בהיותה עתירה תיאורטית מן הטעם שכלל אין סכסוך (LIS) בין העותרים ובין המשיבים 1-2, וכן מן הטעם שלאור הסוגיה ה"קניינית" הרי שאף לו יבטל בית המשפט הנכבד את החלטת הועד המקומי הרי שעדיין לא תתאפשר הפעילות במבנה המועדון לאור החלטת האגודה.

49.2. יש למחוק את העתירה על הסף בשל השיהוי הרב והניכר בהגשתה.

49.3. אי צירוף משיבים רלוונטיים- ארגון שוברים שתיקה ו/או האגודה כלל לא צורפו להליך.

49.4. ביטול האצלת הסמכויות כלל אינו רלוונטי ואינו ישים.

50. ביחס לבקשה זו הוגשה תגובה מטעם העותרים ותשובה לתגובה מטעם המשיבים. כאן המקום לציין כי במסגרת תגובת העותרים "יצא המרצע מן השק" כאשר צוין (ר' סעיף 10 לתגובה) באופן הברור ביותר, כי אין עניין קונקרטי או גורם קונקרטי אשר מבקש לעשות פעילות פוליטית כזו או אחרת בגן יאשיה, אלא עסקינן בסוגיה תיאורטית בלבד, כדלקמן:

יעניינה של העתירה הוא באיסור הגורף והלא חוקי, הסותר הלכה פסוקה, על פעילות פוליטית ומתן במה לארגונים פוליטיים במרחב הציבורי בגן יאשיה... בהתאם לאלה התבקשו הסעדים בעתירה, שיכולה הייתה להיות מוגשת אף בגין הדרתו מהמושב של ארגון הפועל להעלאת קצבאות הנכות והזקנה או למען איכות הסביבה, פסילתו של ארגון העוסק בקידום זכויותיהם של בעלי חיים או אף סירוב להזמין למועדון את תנועת "אם תרצו".

[ההדגשות הוספו].

51. בתאריך 27.9.17 התקיים דיון מוקדם בהליך. בסופו הורה בית המשפט הנכבד על העותרים להגיש התייחסותם לנושא ה"קנייני" (= היינו להחלטת האגודה) והתיר למשיבים 1-2 להגיש את התייחסותם בהתאמה.

כאן המקום לציין כי במסגרת התייחסות העותרים לסוגייה הקניינית עלה כי דרכם של העותרים ל"התמודד" עם העובדות הפשוטות היא לבטל באמצעות לוליינות משפטית (יצירתית יש להודות) את זכויות הקניין של האגודה ולהעבירן מכוח פיקציה משפטית אל הועד המקומי, ולחלופין לחזור ב"מנהרת הזמן" ולבטל ו/או לשנות בדיעבד את המערך ההסכמי שבין האגודה והועד המקומי (!?).

יובהר כי לוליינות משפטית זו הינה מלאכותית וחסרת כל בסיס, וקבלתה עלולה ליצור בן רגע **מהפכה** ביחס למעמד הקנייני של מבני הציבור במגזר הכפרי(!).

עוד יוער כי התגובה לקתה בערבוביה בין הרצוי לבין המצוי, ותוכן התגובה מעלה תהיות על מטרת העותרים בעתירתם ועל הבנת המסגרת הדיונית והמהותית הרלבנטית לעתירה דנא!

52. בתאריך 29.11.17 התקיים דיון מוקדם נוסף במסגרתו הורה בית המשפט על צירוף המשיבה 3 וכן הורה על הגשת כתב תשובה מטעם המשיבים 1-2.

53. בתאריך 10.12.17 פנה הח"מ לב"כ העותרים לקבלת מידע והבהרות על מנת להשלים ולהכין את כתב התשובה מטעם המשיבים 1-2- אולם פנייה זו נענתה המענה מתחמק על ידי ב"כ העותרים.

במצב דברים זה נראה כי נדרשת התייחסות בית המשפט לאי מסירת המידע, ובימים הקרובים תוגש בקשה בעניין זה לבית המשפט הנכבד.

■ פניית הח"מ לקבלת מידע ומענה מטעם ב"כ העותרים מצ"ב **כנספת 1** לכתב תשובה זה.

54. בתאריך 11.1.18 התקיימה ישיבת ועד נוספת בה נבחנה שוב החלטת הועד המקומי נשוא העתירה, והועד החליט שלא לשנותה.

■ החלטת ועד האגודה מיום 11.1.18 מצ"ב **כנספת 2** לכתב תשובה זה.

55. לפני סיום הפרק העובדתי יוער כי בניגוד לטענות העותרים יש להבהיר כי פעילות "נשים עושות שלום" התקיימה עוד לפני פרוץ הסערה של ארגון שוברים שתיקה ופנייה זו כלל לא עברה תחת עיני הועד אלא "שובצה" על ידי מזכירת הועד, מבלי לתת את הדעת על כל המשמעויות.

56. עוד ובניגוד לנטען על ידי העותרים ביחס לפעילות עמותת הורים שכולים, יובהר כי מעולם לא הייתה פנייה בעניין זה לועד!

ג. הפרק המשפטי

57. מפת הטיעון המשפטי הוא כדלקמן :

57.1. טענת סף :

57.1.1. יש למחוק את העתירה על הסף בהיותה עתירה תיאורטית/אקדמאית.

57.1.2. יש למחוק את העתירה על הסף בשל השיהוי הרב והניכר בהגשתה.

57.1.3. אי צירוף משיבים רלוונטיים.

57.1.4. ביטול האצלת הסמכויות כלל אינו רלוונטי ואינו ישום

57.2. טענות לגופו של עניין :

57.2.1. בנסיבות דנן ראוי להגביל את חופש הביטוי לאור הודאות הקרובה לפגיעה קשה ברגשות הציבור ובסדר הציבורי.

57.2.2. בנסיבות דנן החלטת המשיב 1 היא סבירה ומידתית.

ג.1 טענות הסף

58. על מנת שלא לטחון קמח טחון, והיות והמשיבים 1-2 הרחיבו את היריעה ביחס לטענות הסף במסגרת הבקשה למחיקת העתירה על הסף, תובא להלן התייחסות תמציתית לטענות אלו, ובית המשפט הנכבד מופנה בזאת להשלמת הטיעון בבקשה למחיקת העתירה הנ"ל.

ג.1.1 יש למחוק את העתירה על הסף בהיותה עתירה תיאורטית/אקדמאית

59. עסקינן בעתירה תיאורטית משני טעמים :

הטעם הראשון: העתירה הוגשה כנגד החלטת ועד המקומי האוסרת קיום פעילות פוליטית במבנה המועדון, אולם כיום אין כל גוף/ארגון/תושב המבקש לעשות פעילות כגון דא. פעילות הארגון כבר נעשתה ומי שרצה לראות את הארגון כבר ראה..

60. כאמור, ארגון שוברים שתיקה קיים את המפגש שעורר את הסערה בתאריך 13.1.16 לפני **כשנתיים! ולא בכדי הוא כלל אינו צד להליך!**
61. כפי שהעותרים עצמם ציינו במסגרת תגובתם לבקשה למחיקת העתירה על הסף כי (ר' סעיף 10 לתגובה) כי עסקינן בעתירה תיאורטית בלבד.
62. הטעם השני: לאור החלטת האגודה שהינה בעלת הזכויות במועדון, השוללת את הפעילות הפוליטית במבנה המועדון, הרי גם אם יורה בית המשפט הנכבד לבטל את החלטת הועד המקומי, הרי שעדיין לא יתאפשר לעותרים השימוש במועדון החברים מסיבות קנייניות.
63. על מנת להזכיר לעותרים נשכחות, עסקינן בעתירה הנוגעת לחופש הביטוי.
64. עוד יוזכר לעותרים כי זכות הקניין לא בוטלה ומעמדה היה ונותר כזכות יסוד חשובה.
65. האגודה היא גוף משפטי (הנפרד לחלוטין מהועד המקומי) מתחום המשפט הפרטי, על כל המשתמע מכך.
66. כאשר נדרשו העותרים לסוגיה זו, התברר כי אלו מבקשים באמצעות פיקציה משפטית, חסרת בסיס עובדתי ומשפטי, העותרים מנסים לדלג מן ה"מצוי" ל"רצוי", תוך התעלמות מכל הוראות הדין וזכויות הקניין של האגודה. זאת בפרט שהאגודה כלל לא צד להליך וקולה אינו נשמע! (כאשר נאמר לעותרים מספר פעמים כי עליהם לצרף את האגודה להליך והעותרים נמנעו במכוון מלעשות כן...).
67. יודגש כי על מנת להגיע למציאות הרצויה, לאחר עשרות שנים של בחינת הנושא המשפטי הסבוך, התקבלה החלטת רמ"י 1514 במסגרתה **עתידה** הסוגיה הקניינית כאמור להיפתר **בעתיד** במסגרת חידוש **עתידי** של חוזי חכירה לדורות של רמ"י למול האגודות.
68. כלומר, החלטת רמ"י 1514 אינה בעלת הלשכות או ישימות מידית, אלא היא מתווה מהלך עתידי במקרים עתידיים של הסדרת כלל הזכויות במושב, כאשר יבוצע בעתיד חידוש חוזי חכירה.
69. למיטב הידיעה מהלך זה אינו אקטואלי ביחס לגן יאשיה - והוא עתיד להתממש (אם בכלל) כאשר האגודה תחתום על חוזה חכירה חדש.
70. לא למותר לציין כי העתירה כלל אינה מבקשת סעד פוזיטיבי אלא את ביטול ההחלטה באופן אמורפי בלבד.
71. **סופו של דבר, עסקינן בעתירה מיותרת, פרובוקטיבית ותיאורטית בהעדר צד נפגע ובהעדר סכסוך משפטי (LIS) – ביחס להחלטה בנושא שלועד המקומי כלל אין בו שיקול דעת לאור החלטת האגודה- וביחס למבנה מועדון שקיימת מניעות קניינית לקיים בו פעילות פוליטית.**

ג.1.1 יש למחוק את העתירה על הסף בשל השיהוי הרב והניכר בהגשתה

72. כאמור לעיל, החלטת הועד המקומי ה"נתקפת" במסגרת עתירה זו התקבלה בחודש ינואר 2016, ולכל המאוחר בחודש יולי 2016 כאשר הועד המקומי אישר את החלטתו מחודש ינואר 2016 (החלטת האשרור גררה כאמור את התפטרות העותרת 1 מהועד המקומי).

73. דהיינו השיהוי הוא בין שנה וחצי לשנה תמימה! היה על העותרים להגיש את עתירתם לכל המאוחר בחודש אוגוסט 2016. ברם, מטעמים השמורים עימם ומבלי שניתן לכך כל הסבר בעתירה, השתהו העותרים כ-10 חודשים עד שלבסוף החליטו להגיש את העתירה דנן בחודש מאי 2017!!

74. יוער כי התקיימה תכתובת נוספת בין הצדדים עד לחודש פברואר 2017, אולם ברי כי לעותרים היה ברור באופן מוחלט וסופי בחודש יולי 2016 כי המשיבים מחזיקים בעמדתם וכי ממועד זה מתחיל מירוץ ה"שיהוי".

כאן המקום לציין כי ככלל במסגרת ה"התכתבות" בין הפרט לבין הרשות יכול שיגיע רגע שבו פניות נוספות לרשות אינן מועילות, וממנו ואילך מתחיל מרוץ שיהוי שעלול לעמוד בעוכרי העותר (ר' בגץ 7266/15 אלעזר אייל ביקלס נ' שר הכלכלה).

ג.1.1.3 אי צירוף משיבים רלוונטיים

75. באופן תמוה ביותר נפקד מקומו של ארגון שוברים שתיקה מהעתירה דנן (בין כעותר ובין כמשיב) וזאת אעפ"י שזהו הארגון אשר נמנע ממנו לקיים את הפעילות במועדון החברים. ברי כי הכרחי ונדרש, כי ארגון שוברים שתיקה יצורף לעתירה דנן. לא למותר לציין כי צרוף הארגון היה מאפשר לקבל מידע מדוע הוא לא נקט בהליכים משפטיים ביחס לשאר המקומות שבהן לא אושרה לו קיום מפגשים פוליטיים במבני ציבור (קיבוץ שפיים, קריית אונו ועוד).

76. כאן המקום לציין כי העותרים לא צרפו את האגודה להלך מלכתחילה ואף לאחר שהודע להם בדבר החלטת האגודה- וכי צרוף המשיבה 3 נעשה לבסוף בהוראת בית המשפט הנכבד.

ג.1.1.4 ביטול האצלת הסמכויות כלל אינו רלוונטי ואינו ישים

77. במסגרת העתירה, מבקשים העותרים כי בית המשפט הנכבד יורה על ביטול האצלת הסמכויות שהעניקה המועצה לועד המקומי מכוח צו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח – 1958 (להלן: "הצו").

78. אולם לא רק שנראה כי סעד זה הוא דרסטי וכוללני מדי אלא שהוא גם לא ישים (אף אם כוונת העותרים הוא רק ביחס לניהול תחום התרבות במושב). זאת, היות והאצלת הסמכויות הינה ל"תחומי סמכות" ולא למקרים ספציפיים. ובוודאי שאין מקום לביטול האצלת הסמכויות ביחס לניהול תחום התרבות במושב תוך השארת תחום זה ללא כל ניהול ואחריות.

79. לא למותר לציין כי אף לו תבוטל האצלת הסמכות של הועד המקומי בענייני תרבות ותושב למועצה, הרי שעדיין לא יהיה ניתן לקיים את הפעילות הפוליטית במבנה המועדון לאור המניעות הקניינית הנובעת מכך שלמועצה אין כל זכות חוזית קניינית במבנה המועדון כאמור.

זאת ועוד, תמיהה כיצד בנסיבות שפורטו בהרחבה, ביטול האצלת הסמכויות יועיל לעותרים שעה שהאגודה מסרבת לקיומה של פעילות פוליטית מכל סוג במועדון החברים, ובשעה שלמועצה כשלעצמה אין כל זכות קניינית במבנה המועדון ו/או בשטחים הציבוריים שהאגודה העניקה זכויות לגביהם לועד המקומי (ולא למועצה).

ג.2 טענות לגופו של עניין

ג.2.1 בנסיבות המיוחדות דנן ההחלטה שהתקבלה בוועד הינה עניינית וסבירה

80. כפי שהיטב ידוע לעותרים (ולראיה הפסיקה הרבה שצרפו בסעיפים 35-30 לכתב העתירה) הרי שחופש הביטוי הוא ערך יסוד במדינה דמוקרטית - אולם הוא אינו ערך יחיד - ובמסטר דמוקרטי קיימים ערכים אחרים אשר לעיתים מצויים בסתירה.

81. כך למשל לעיתים ערך חופש הביטוי מצוי בהתנגשות רבתי עם ערכים אחרים כגון שמירה על סודות המדינה, הזכות לשם טוב ובנסיבות דנן השמירה על רגשות הציבור והסדר הציבורי.

82. בהתאם לפסיקת בית המשפט העליון קיימת מציאות בה חופש הביטוי יסוג מפני ערכים אחרים ככל שקיימת הסתברות קרובה לוודאי לפגיעה קשה וממשית בערך המתנגש (ר' ובין היתר במסגרת הליך בג"צ 6226/01 אינדור נ' ראש עיריית ירושלים) ובמסגרת בג"צ 2431/95 סלומון נ' משטרת ישראל).

83. לא למותר לציין כי אף במסגרת עע"מ 3307/04 קול אחר בגליל נ' המועצה האזורית משגב אימץ בית המשפט העליון את הודעת המועצה האזורית דשם כי איסור הפעילות יחול אך ורק לגבי המבנים והמתקנים המשמשים את המועצה בעבודתה ועל בתי הספר - נמצא אפוא כי בית המשפט העליון לא סבר כי קטגורית מרחב הבינוי הציבורי צריך לשמש כבמה לכל דכפין.

84. מן הכלל אל הפרט - כיום המארג החברתי והקהילתי במושב דנן אינו חזק דיו. כפי שפורט לעיל, הפעילות הפוליטית במבנה המועדון עוררה סערה רבתי ובמושב שררה אווירה טעונה ביותר כאשר קיצוניים משני הצדדים פעלו על מנת לפגוע בסדר הציבורי (ולא רק באיומים אלא אף במעשים אלימים כאמור לעיל).

85. לא למותר לציין כי למול כל זכות עומדת חובה ובנסיבות דנן עומדת החובה בכיבוד רגשות הציבור והמשפחות השכולות. כאמור, ארגון המפגש גרם לפגיעה רבתי ברגשות המשפחות השכולות במושב אשר פנו אף הן בעניין זה לוועד המקומי.

86. לנוכח הנסיבות המיוחדות, ההחלטה למנוע פעילות פוליטית במבנה המועדון היא נכונה וסבירה בנסיבות העניין ונועדה למנוע את הקרע של מארג החיים במושב ואף למנוע פגיעה באדם וברכוש.

87. בכך ניתן משקל נאות וסביר לאינטרסים ועקרונות אחרים הרלבנטיים כעת ואשר הם אינם אמורים להתבטל לנוכח טיעון כללי של חופש הביטוי אשר אף אינו כולל כל התייחסות לפעילות קונקרטיה כלשהי!

88. כמו כן יוער כי הוצעו מספר חלופות לקיום הפעילות אך הצעות אלו נדחו על ידי העותרים עמדו על סירובם.

89. יושב ויוזכר כי עסקינן בישוב קטן- בו כל אחד מכיר את השני. הקהילתיות היא הערך המוביל את ההתיישבות הכפרית/מושבת. במצב דברים זה יש להכיר בתושבי המושב כבעלי זהות וסממנים יחודיים (על הכרה בבדואיים כחברה בעלת סממנים יחודיים ר' בג"צ 528/88 אליעזר אביטן נ' מינהל מקרקעי ישראל).

עוד ניתן להשוות וללמוד ביחס ל"מנהגי המקום" מפסק הדין המכונן, שלא נס ליחו, בעניין ע"א 100/49 עזבון המנוח מאיר מילר נ' רבקה מילר שבו ניתח כב' השופט הרב שמחה אסף ז"ל את הסיבות מדוע יש להחיל את הדין האישי ב"ארץ ישראל" עפ"י מנהגי המקום = (ארץ ישראל) על יהודים תושבי הארץ הנוהגים עפ"י מנהגי ארץ מוצאם.

בכך הקדים כב' השופט הרב אסף בשנות דור את פסיקת הרב עובדיה יוסף זצ"ל בעניין החזרת ה"עטרה ליושנה" (היינו פסיקת מרן הר"י קארו ביחס לכלל קהילות ארץ ישראל).

90. הישוב אינו משופע במבני ציבור – בפרט לא כאלו שניתן לקיים בהם ארועים חברתיים קהילתיים בישוב- מה גם שלועד אין זכויות קנייניות או חוזיות במבנה ו/או במבנים אחרים.

91. חרף יחודיות זו נראה כי העותרים מבקשים לפרום את מארג זה (כעולה מהעתירה ומפנייתם לעיתונות הארצית) ולשם כך חברו לעותרת 6 על מנת לייצר באופן פרובוקטיבי "טסט קייס" על גבם של תושבי המושב שמצאו את עצמם בעין הסערה.

ג.2.2 אין לעותרים זכות קנויה לקיים כל פעילות העולה על רוחם במבנה המועדון במעטפת של טענת "חופש הביטוי".

92. מקריאת העתירה ויתר המסמכים שהוגשו על ידי העותרים עולה כי אלו סוברים שהועד המקומי הוא חותמת גומי ומשמש כסדרן אדמינסטרטיבי בלבד למבנה המועדון. לשיטת העותרים בכוחם ובזכותם לשריין את מבנה המועדון (כל אימת שהוא פנוי) לעשות בו ככל העולה על רוחם- ולא היא!

93. יובהר כי נכון לעת הזאת ולמיטב ידיעת המשיבים, אין הוראת דין - חוק / תקנה/חוזרי מנכל/הנחיות מינהליות בדבר נהלי השימוש וההקצאה של מבני ציבור לטובת יחידים. לשם ההשוואה כאשר רשות מקומית רוצה להעניק שטח ציבורי לגוף ציבורי/מעין ציבורי (=עמותה) הרי שקיים לכך נוהל מפורט הכולל בין השאר הליך דיוני, אלמנטים שוויוניים ועוד.

94. העותרים מבקשים למעשה שבית המשפט הנכבד יבצע עבודת קביעת נהלים ויתקין "נוהל עבודה" של רשויות מקומיות בהליך מהיר. עבודה שראויה להתברר על ידי בעלי עניין רבים, זאת לנוכח כך כי כל החלטה ו/או התייחסות במקרה דנן היא עקרונית וכללית וניתן לגזור ממנה גזירה שווה גם לגבי פעילות פוליטית במתנ"ס בסכנין, ברמת בית שמש, בני ברק, אלעד, תל אביב וכמובן כל הרשויות במגזר הכפרי.

95. במצב דברים זה נראה כי נדרשת התייחסות השלטון המרכזי (משרד הפנים); היועמ"ש וכיו"ב) לעניין ובימים הקרובים תוגש בקשה בעניין זה לבית המשפט הנכבד.

96. נראה כי ללא הסדרה כוללת העותרים עלולים שלא לבוא על סיפוקם - לא עתה ולא בעתיד.

97. לפני סיום לא ניתן שלא לציין פעם נוספת כי לכל אורך ההליך נטען בכתבי ביה"ד של העותרים עובדות כאלו ואחרות שלא נתמכו בתצהיר, ולפיכך יש להתעלם מהן לחלוטין. (מעבר לכך שאין כלל אינן נכונות/מדויקות...).

ד. סוף דבר

98. לאור האמור לעיל ביחד ולחוד, מתבקש בית המשפט הנכבד לדחות את העתירה ולחייב את העותרים בהוצאות.

99. כתב תשובה זה נתמך בתצהירה של יו"ר הוועד המקומי, הגב' ערבה נבו הכהן.

אריאל שיין, עו"ד

ב"כ המשיבים

שלמה ולדמן, עו"ד

היום, ב' שבט תשע"ח, 18/01/2018